

ผลของการจัดกิจกรรมนันทนาการตามทฤษฎีแอนดราโกจี เพื่อเพิ่มความเห็นคุณค่าในตนเองของ
ผู้สูงอายุสถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแค กรุงเทพมหานคร

นายพรประเสริฐ เสือสี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา พ.ศ. 2547

ISBN 974-53-1055-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF THE ORGANIZING RECREATION ACTIVITIES ACCORDING TO THE
ANDRAGOGY THEORY TO INCREASING THE ELDERLY'S SELF - ESTEEM
IN THE BANGKAE HOME FOR THE AGED BANGKOK METROPOLIS

Mr. Pomprasert sursee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Master of Education in Non - Formal Education
Department of Educational Policy Management and Leadership
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2004
ISBN 974-53-1055-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการจัดกิจกรรมนันทนาการตามทฤษฎีแอนดราโกจี
เพื่อเพิ่มความเห็นคุณค่าในตนเองของผู้สูงอายุสถานใน
สงเคราะห์คนชรา บ้านบางแค กรุงเทพมหานคร

โดย

นายพรประเสริฐ เสือสี

สาขาวิชา

การศึกษานอกระบบโรงเรียน

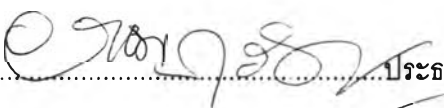
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อัชัญญา รัตนอุบล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล)

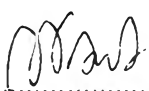

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ กาญจนกิจ)

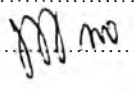
พรประเสริฐ เสือสี : ผลของการจัดกิจกรรมนันทนาการตามทฤษฎีแอนดราโกจี เพื่อเพิ่ม
ความเห็นคุณค่าในตนเองของผู้สูงอายุสถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแค กรุงเทพมหานคร
(EFFECTS OF THE ORGANIZING RECREATION ACTIVITIES ACCORDING TO THE
ANDRAGOGY THEORY TO INCREASING THE ELDERLY'S SELF - ESTEEM IN THE
BANGKAE HOME FOR THE AGED , BANGKOK METROPOLIS) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร.
เกียรติวรรณ อมาตยกุล 183 หน้า . ISBN 974-53-10055-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมนันทนาการตาม
ทฤษฎีแอนดราโกจีของผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแค ใช้การวิจัยกึ่งทดลองโดยรูปแบบการทดลองมี
การทดสอบก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุ จำนวน 68 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลอง และ
กลุ่มควบคุม กลุ่มละ 34 คน ทำการประเมินการเห็นคุณค่าในตนเองโดยการพัฒนาแบบวัดความเห็นคุณค่าในตนเอง
ของคูเปอร์สมีกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มก่อนการทดลอง 1 วัน จากนั้นนำกลุ่มทดลองเข้าไปโปรแกรมเป็นเวลา 10 วัน
วันละ 2 ชั่วโมง หลังการทดลอง 1 วัน ทำการประเมินความเห็นคุณค่าในตนเองทั้ง 2 กลุ่ม นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ทาง
สถิติได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test)

ผลของการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มการทดลอง เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการตามทฤษฎีแอนดราโกจี มีคะแนนเฉลี่ยของการ
เห็นคุณค่าในตนเองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05
2. กลุ่มทดลอง เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการตามทฤษฎีแอนดราโกจี มีคะแนนเฉลี่ยของการเห็น
คุณค่าในตนเองภายหลังการทดลองสูงกว่า กลุ่มควบคุม (กิจกรรมนันทนาการทั่วไป) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05

ภาควิชา.....นโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา.....ลายมือชื่อ.....

สาขาวิชา.....การศึกษานอกระบบโรงเรียน.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2547

4583738827: MAJOR NON – FORMAL EDUCATION

KEY WORD: RECREATION ACTIVITIES/ ANDRAGOGY THEORY/ SELF – ESTEEM/ THE ELDERLY THE ELDERLY

PORNPRASERT SURSEE : EFFECTS OF THE ORGANIZING RECREATION ACTIVITIES ACCORDING TO THE ANDRAGOGY THEORY TO INCREASING THE ELDERLY'S SELF – ESTEEM IN THE BANGKAE HOME FOR THE AGED AT BANGKOK METROPOLIS, THESIS ADVISOR:ASSOC. PROF. KIATIWAN AMATYAKUL, ED.D. 183 PP.
ISBN 974-53-1055-7

The purpose of this research was to study and compare the effects of organizing recreation activities according to the Andragogy theory for increasing self-esteem of the elderly in the Bangkae Home for the Aged Bangkok Metropolis. The research methodology was Quasi Experimental Research and design was The Pretest Posttest Control Group Design. The 68 samples were elderies in the Bangkae Home for the Aged divided into two groups: the experimental group of 34 elderies and control group of 34 elderies, The experimental group participated in recreation activities according to the Andragogy theory. The two group were examined their self-esteem by applied the inventory Self-Esteem Coopersmith's Inventory during one day before the experiment . Then, the experimental group was participated in recreation activities according to the Ancragogy theory for two hows per day for 10 days period. The data were collected after 10 days using the Self-Esteem Inventory and analyzed in terms of \bar{X} , S.D. and t-test

The results were :

1. The experimental group attendant recreation activities according to the andragogy theory had improved the arithmetic means on self-esteem significantly higher than before and after at .05 level
2. The experimental group attendant recreation activities according to the andragogy theory and the control group (recreation activities) had the arithmetic means self-esteem significantly higher than after post test at .05 level

Department ... Educational Policy, Management and Leadership .. Student's signature ..

Field of study ... Non – Formal Education Advisor's signature ..

Academic year 2004

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษา และศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ กาญจนกิจ แนะนำตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของการวิจัยมาตลอด จึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสถานสงเคราะห์บ้านพักคนชราบ้านบางแค 2 และเจ้าหน้าที่ทุกท่านช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมตลอดจนผู้สูงอายุบ้านบางแค 2 ทุกท่าน ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ เทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ทวีพรปฐมกุล รองศาสตราจารย์ ดร.ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ และอาจารย์ ดร.วิระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา ที่ให้ความกรุณาในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ นางสาววิศรุตดา ชันทรธรรม สำนักงานกิจการนิสิต นางสาววรรัตน์ อภินันท์กุล และนิสิตชาวค่ายคณะครุศาสตร์ดังนี้ นายจักรี อรชุน นายนวัจน์ โกศลเวช นายคู่บุญ ศกุนตนาค นายเกินศักดิ์ ศรีสวย น้องฉิ่ง น้องเนย์ น้องเบล น้องป๋ม น้องวี น้องออย น้องนัด น้องตั้ว น้องพล น้องบ๊วย น้องเหมียว น้องน้อยหน้า และทุกคนที่มีให้ผู้วิจัยเสมอมา พี่หทัยรัตน์ บุญเสมอ นายภูฟ้า เสวกพันธ์ ที่คอยให้กำลังใจและปรึกษารวมถึงน้องนิสิตมหาบัณฑิตรุ่นเดียวกันทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและทุนอุดหนุนการทำวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัยที่ช่วยการทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ด้วยความดี และประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบให้ครอบครัว เสือสี และเพื่อนๆ พี่ๆ มอบกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
สมมุติฐานของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ตอนที่1 ผู้สูงอายุ.....	11
คำนิยามของผู้สูงอายุ.....	11
การดำเนินการเกี่ยวกับผู้สูงอายุในประเทศไทย.....	13
แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับผู้สูงอายุ.....	14
การเปลี่ยนแปลงของผู้สูงอายุ.....	18
ความต้องการของผู้สูงอายุ.....	19
ทฤษฎีทางสังคมในผู้สูงอายุ.....	21
ตอนที่2 ทฤษฎีและความหมายการเรียนรู้ของผู้ใหญ่.....	26
ความเป็นมาและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีแอนดราโกจี.....	28
ทฤษฎีแอนดราโกจี.....	30
การจัดการเรียนการสอนผู้ใหญ่.....	33
ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนผู้ใหญ่.....	35
วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ผู้ใหญ่.....	42
ตอนที่3 แนวคิดและทฤษฎีกิจกรรมนันทนาการ.....	47

สารบัญ

หน้า

โปรแกรมบัณฑิตการสำหรับชุมชน.....	49
กิจกรรมบัณฑิตการประเภทและต่างๆ.....	50
บัณฑิตการประเภทศิลปหัตถกรรม.....	52
ชนิดของศิลปหัตถกรรม.....	52
ชนิดของศิลปหัตถกรรมพื้นเมือง.....	53
การเดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ.....	53
การละคร.....	54
งานอดิเรก.....	55
บัณฑิตการสังคม.....	56
ตอนที่ 4 การเห็นคุณค่าในตนเอง.....	57
1. แนวคิดเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง.....	57
2. ธรรมชาติและแหล่งความเห็นคุณค่าในตนเอง.....	61
3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเห็นคุณค่าในตนเอง.....	66
4. กระบวนการรับรู้ของบุคคลต่อความเห็นคุณค่าในตนเอง.....	71
5. องค์ประกอบของความเห็นคุณค่าในตนเอง.....	72
6. ลักษณะของบุคคลที่มีความเห็นคุณค่าในตนเอง.....	73
7. การพัฒนาความเห็นคุณค่าในตนเอง.....	76
8. การวัดความเห็นคุณค่าในตนเอง.....	78
ทฤษฎีในการเห็นคุณค่าในตนเอง.....	80
พิจารณาการในการเห็นคุณค่าในตนเอง.....	81
ตอนที่ 5 ผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชรา.....	84
ตอนที่ 6 การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุ.....	89
การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุ.....	90
ตอนที่ 7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	91
งานวิจัยในประเทศ.....	93
งานวิจัยต่างประเทศ.....	94
งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความเห็นคุณค่าในตนเองด้วยวิธีต่างๆ.....	95
ตอนที่ 8 กรอบแนววิจัย.....	101

สารบัญ

หน้า

3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	102
ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น.....	103
ตอนที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	103
การกำหนดกลุ่มประชากร.....	103
กำหนดเครื่องมือในการวิจัย.....	104
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	111
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	113
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	115
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	125
สรุปผลการวิจัย.....	126
อภิปรายผลการวิจัย.....	126
ข้อเสนอแนะ.....	130
รายการอ้างอิง.....	131
ภาคผนวก.....	137
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	183

สารบัญตาราง

หน้า

1. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง ก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง.....	116
2. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองหลังการทดลอง.....	119
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุมและ กลุ่มทดลอง.....	123
4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนและหลังการทดลองของกลุ่ม ควบคุม.....	123
5. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนและหลังการทดลองของกลุ่ม ทดลอง.....	124